

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobje se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Odpisovanje gruntnega davka.

(Iz govorov poslanca dr. Gregoreca pred volilei l. 1892.)

Pravijo vže od nekedaj: »Kjer nič ni, ondi tudi cesar pravico zgubi«, t. j. kjer ni dohodka, tudi ni davka, ali ga vsaj po pravici tirjati ne morejo. To velja tudi zastran gruntnega davka.

Ovega davka popolnem oproščeni so po zakonu od l. 1869: močvirja, jezera, struge rek, javne steze, tržni in cerkveni prostori, pokopališča, stavišča in dvorišča. Le začasno oprostijo se pa gruntnega davka tista zemljišča, katera je povodenj, plaz itd. popolnem nerodovitna storila, vsaj za več časa.

Druga je pa zastran tega, kedaj in kako se ima vže predpisani gruntni davek odpustiti ali odpisati. Tu veljajo v prvi vrsti določbe zakona z dne 6. junija 1881. Ta veleva: Kedar je ogenj, voda ali toča poljske pridelke pokončala, dolžni so ali morajo finančni uradi gruntni davek odpisati, to pa tedaj, kedar je na parcelah, do 4 hektar t. j. 6 oralov in 1521° velikih, vsaj četrti del vsega pridelka uničen. Iz tega pa more jasno biti vsakemu razumniku, da je nekov Zamošanski župan blizu Ptuja krivo pisal vže dvakrat zoper slovenske poslance, čes: oni so »zoper kmetske koristi, ker so sklenoli, da so gruntni davek le od onih parcel odpisuje, ki vsaj 4 hektare merijo ali več, pri manjših pa se nič ne odpisuje vsled škode po toči itd«. To ni res. Župan Zamošanski stvari ni razumel. Resnica pa je, da morajo finančni uradi na vsako parcelo ozirati se, katera meri do 4 hektare t. j. bodi le 4, 3, 2, 1 hektar velika ali še manjša. Pogoj odpisovanju davka ni zavisen od parceline velikosti do 4 hektar, ampak od tega, če je na njej najmanje četrti del pridelka uničen bil po toči, ognji ali povodnji. To velja o odpisovanju davka, kjer je toča, ogenj ali povodenj pridelke oškodovala.

Vse drugače je pa pri drugih uimah. Tu velja zakon z dne 6. junija 1888 in odredba finančnega ministra z dne 1. julija 1888. Po teh določbah more davek gruntni tudi odpisan biti, če pridelke oškodijo: slana, suša, moča, mrčesi, poljske miši, peronospora ali vinogradni smod. Na parcele posameznih posestnikov ozirajo se le, če bi vsled ove nesreče stradati morali, sicer pa le, če je z njimi vred večina sosedov gospodarjev v davkovske občini bila prizadeta. Sploh pa finančnim uradom tukaj davek odpisati ni zaukazano, ampak le naročeno, odpišejo, če hočejo. Treba s prošnjami njih dobro voljo si na kloniti.

Kmetskim poslancem to ni ugajalo pa gosposka zbornica je vselej s finančnim ministrom potegnila in sklep zbornice poslancev preuredila. Da se vsaj nekaj dosegne, pritrčila je tudi ta l. 1888. Od tiste dobe potee kmalu pet let in pokazalo se je mnogo nedostatkov. Zato smo začeli kmetski poslanci zahtevati, naj se popravi neugodni nam zakon tako-le: 1. naj se uimam gori navedenim pristavi tudi izzumljenje zimnin, 2. ozira na vsako prizadeto parcelo, 3. naj se finančnim uradom zaukaže tudi pri teh uimah davek odpisovati; kajti če hiša pogori, odpadne hišni davek, če bankirju sluga državna dolžna pisma pobere in v Ameriko mahne, izostane dohodnina itd., naj torej tudi s kmetskim posestnikom slabše ne ravnaajo, 4. naj se odpisanje davka izvrši vsaj v treh mesecih, a ne Bog vedi kedaj. Bodo-li ti nasveti kmetskih poslancev obveljali ali ne, o tem bodem drugokrat poročal.

Navdušenost v Mariboru in veselje v Gornji Radgoni.

„Obečanje je ludomu (nenmežu) radost.“
Hrvatska prislovica.

Obečati komu, kar si poželi, to je prav lahko, toda obečanje izpolniti, mož-beseda biti, to pa je drugo, to